

Сминтина Олена Валентинівна

28 липня 1972 р. н.

д-р іст. наук

професор; декан по роботі з іноземними студентами,
аспірантами, і стажистами; завідувачка каф. археології та
етнології України на іст. фак.

Контактна інформація:

Тел.: 723-84-77, 723-62-14

Факс:

E-mail: [smyntyna olen@onu.edu.ua](mailto:smyntyna.olen@onu.edu.ua)

Державні нагороди та почесні звання:

лауреат Премії Президента України для молодих вчених (2006 р.)

Основний напрямок наукової діяльності:

первісна археологія та первісна історія, інвайронментальна історія, проблеми взаємодії природи та суспільства в історичній ретроспективі, історія археологічних досліджень на Півдні України

Кандидатська дисертація:

“Історія населення України в IX – VI тис. До н. е.: екологічний аспект”

Місце захисту: м. Дніпропетровськ

Рік захисту: 1997 р.

Докторська дисертація:

“Давнє населення України в його природному середовищі : епоха ранньопервісної общини”

Місце захисту:

Ін-т українознавства імені І. Крип'якевича НАН України, м. Львів

Рік захисту:

2003 р.

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого (прізвище дисертанта, назва роботи, рік захисту):

Наукова школа: вихованка та науковий керівник наукової школи "Давня історія, археологія та етнологія", заснованої в ОНУ імені І.І. Мечникова у 1968 р.

Навчальна діяльність (списки дисциплін, лекційні курси):

- на денному відділенні для студентів спеціальності історія (освітній рівень бакалавр) читаються фундаментальні професійно орієнтовані курси "Історія первісного суспільства. Історія України";
- на денному відділенні для студентів спеціальності історія (освітній рівень магістр) читається фундаментальний професійно орієнтований курс "Природа та розвиток культури і суспільства";
- на денному відділенні для студентів спеціальності історія (освітній рівень бакалавр) спеціалізації археологія читаються спеціальні професійно орієнтовані курси "Основи наукових досліджень", "Проблеми палеоліту", "Проблеми мезоліту-неоліту", "Слов'яно-руська археологія", "Історіографія археології";
- на денному відділенні для студентів спеціальності історія (освітній рівень бакалавр) спеціалізації етнологія читаються професійно орієнтовані курси "Основи наукових досліджень", "Історія етнологічної науки";
- на заочному відділенні для студентів спеціальності історія (освітній рівень бакалавр) читаються курси "Історія первісного суспільства", "Давня історія України".

Наукові праці (з 2000 р.):

Монографії:

Зональність ранньопервісних культур : дослідження, факти, теорії / Сминтина О.В. – Одеса : Астропринт, 2001. - 306 с.

Теоретичні питання дослідження екології давньої людини / Сминтина О.В. – Одеса : Астропринт, 2004. - 104 с.

Навчальні осібники:

Слов'яно-руська археологія : посібник для студ. іст. фак. / Сминтина О.В. – Одеса : Друк, 2000. - 68 с.

Історія первісного суспільства : метод. посібник / Сминтина О.В. – 2-е вид., доп. - Одеса : GMM Press, 2002. – 16 с.

Методичні рекомендації по написанню кваліфікаційних, дипломних та магістерських робіт для студентів історичного факультету / Сминтина О.В., Хмарський В.М. - Одеса, 2005. – 23 с.

Методичні розробки:

Історія первісного суспільства // Робочі програми фундаментальних професійно-орієнтованих дисциплін для студ. іст. фак. / Сминтина О.В. - Одеса, 2002. - С. 45-88.

Історіографія археології / Сминтина О.В. // Програми професійно-орієнтованих дисциплін : спеціальність "Археологія". – Одеса, 2003. - С. 9-17.

Історіографія етнологічної науки / Сминтина О.В. // Програми професійно-орієнтованих дисциплін : спеціальність "Етнологія". - Одеса, 2003. - С. 3-11.

Проблеми мезоліту-неоліту / Сминтина О.В. // Програми професійно-орієнтованих дисциплін : спеціальність "Археологія". - Одеса, 2003. - С. 51-59.

Проблеми палеоліту / Сминтина О.В. // Програми професійно-орієнтованих дисциплін : спеціальність "Археологія". - Одеса, 2003. - С. 27-37.

Слов'яно-руська археологія / Сминтина О.В. // Програми професійно-орієнтованих дисциплін : спеціальність "Археологія". - Одеса, 2003. - С. 69-77.

Статті:

2000

К проблеме адаптивности культуры этноса : археологический и этнологический аспекты / Смынтына Е.В. // Интеграция археологических и этнографических исследований. – Владивосток ; Омск, 2000. - С. 35-37.

Некоторые аспекты археологического изучения связей этноса и ландшафта / Смынтына Е.В. // Ландшафт і сучасність : зб. наук. праць. - К. ; Вінниця : Гіпаніс, 2000. – С. 167-170.

Палеоэкологическое районирование степной Украины в эпоху раннего мезолита / Смынтына Е.В. // Stratum plus. - 2000. - № 1. - С. 463-475.

2001

Ландшафт в контексті палеоекологічного підходу до вивчення давньої культури : проблеми та перспективи / Сминтина О.В. // Зап. іст. фак. ОНУ ім. І.І. Мечникова. - 2001. - Вип. 11. – С. 143-152.

Представления о пространстве в англоязычной этноархеологии / Смынтына Е.В. // Интеграция археологических и этнографических исследований. – Нальчик ; Омск, 2001. - С. 37-39.

Проблема взаємодії природи та суспільства в інтерпретаційній археології / Сминтина О.В. // Vita Antiqua. - 2001. - № 3-4. - С. 31-40.

2002

Дністро-Дніпровський жилий простір в контексті розвитку пізньомезолітичної культури степової України / Сминтина О.В. // Історична наука : проблеми розвитку. - Луганськ, 2002. - С. 187-193.

Ландшафт в західноєвропейській археології : сучасні підходи до концептуалізації / Сминтина О.В. // Нові технології в археології. - К. ; Львів, 2002. - С. 177-188.

Поняття жилого простору в контексті дослідження ранньомезолітичних культур степової України / Сминтина О.В. // Археологія. - 2002. - № 1. - С. 44-51.

Поселение Зализничное и проблема сложения позднемезолитической культуры в Нижнедунайском регионе / Смынтына Е.В. // Stratum Plus. – 2001/ 2002. - № 1. - С. 452-463.

2003

Антропогеография в контексте интеграции археологических и этнологических исследований / Сминтина О.В. // Интеграция археологических и этнографических исследований. – Омск, 2003. – С. 75-76.

До проблеми палеоекологічного районування: жилі простори Степової України в епоху пізнього мезоліту / Сминтина О.В. // Кам'яна доба України - К., 2003. - Вип. 2. – С. 136-149.

Дунай-Дністровський жилий простір у контексті розвитку пізньомезолітичної культури степової України / Сминтина О.В. // Проблеми історії та археології України. - Харків, 2003. - С. 22-24.

Перші мешканці Українського Нижнього Подунав'я : до проблеми первинного залюднення території сучасної України / Сминтина О.В. // Матеріали V Конгресу Міжнародної асоціації українців. Історія : зб. наук. праць. – Чернівці : Рута, 2003. – Ч. 1. – С. 9-12.

Плюрализм концептуализации взаимодействия природы и общества в науке середины XX в. : «человек в природе» или «человек - творец природы» / Смынтина Е.В. // Региональные тенденции взаимодействия человека и природы в процессе перехода от аграрного к индустриальному обществу. - Тверь, 2003. - С. 28-33.

Проблема взаємодії природи і суспільства в гуманітарних та природничих науках рубежу тисячоліть : від адаптації до співтворчості / Сминтина О.В. // Зап. іст. фак. / ОНУ ім. І.І. Мечникова. – 2003. - Вип. 13. - С. 5-13.

Теория стресса в контексте интерпретации раннепервобытной культуры / Смынтина Е.В. // Проблемы археологии и палеоэкологии Северной, Восточной и Центральной Азии. - Новосибирск, 2003. - С. 445-449.

2004

Взаємодія давньої людини і ландшафтів : сучасні підходи до проблеми / Сминтина О.В. // Археол. дослідження Львів. ун-ту. - 2004. - Вип. 7. - С 87-103.

Візуалізм та естетизм у інтерпретації ландшафту в сучасній археології та етнології / Сминтина О.В. // Етнокультура у контексті світової історії. – Чернівці, 2004. - С. 115-121.

Понятие ландшафта в постмодернистской археологии и этнографии / Смынтина Е.В. // Интеграция археологических и этнографических исследований. – Алматы ; Омск, 2004. - С. 54-56.

Постмодерністські ландшафти та проблема концептуалізації просторових рамок дослідження давніх культур. 1 : Ландшафт як образ / Сминтина О.В. // Зап. іст. фак. / ОНУ ім. І.І. Мечникова. - 2004. - Вип. 15. - С. 11-23.

Экологическая ниша или археологический микрорайон : к вопросу о соотношении понятий / Смынтина Е.В. // Археологические микрорайоны Северной Евразии. – Омск, 2004. - С. 77-78.

2005

Инвайронментализм в историко-археологических исследованиях середины XX ст. : «человек в природе» против «человека-творца природы» / Смынтина Е.В. // Древнее Причерноморье. - Одесса, 2005. - С. 161-168.

Постмодерністські ландшафти та проблема концептуалізації просторових рамок дослідження давніх культур. 2 : Ландшафт як текст / Сминтина О.В. // Зап. іст. фак. / ОНУ ім. І.І. Мечникова. - 2005. - Вип. 16. - С. 7-14.

2007

Основные проявления визуализма и эстетизма в интерпретации ландшафта в современной культурной географии и культурной антропологии / Смынтына Е.В. // Интеграция археологических и этнологических исследований. – Одесса ; Омск, 2007. - С. 53-56.

Статті в іноземних журналах:

2003

The environmental approach to prehistoric studies : approaches and theories / Smuntuna H.V. // History and theory : Studies in the philosophy of history. - 2003. - Vol. 42, №. 4 : Theme issue : environment and history. - P. 44-59.

2004

An attempt at living space delineation : the case for early mesolithic of Steppe Ukraine / Smuntuna H.V. // British archaeological report. International Series. - 2004. – № 1224. - P. 89-99.

Early prehistoric culture conceptualization : contemporary controversies / Smuntuna H.V. // British archaeological reports. International series. - 2004. – №. 1313. - P. 1-10.

Ecological explanation of Hunter-Gatherers Behavior : an attempt of historical overview / Smuntuna H.V. // Social evolution and history. - 2004. - Vol. 3, № 2. - P. 3-24.

Introduction. The use of living space in prehistory / Smuntuna H.V. // British archaeological reports. International series. - 2004. - № 1224.

Late mesolithic living spaces in the framework of the Black and Azov Sea steppe / Smuntuna H.V. // British archaeological reports. International series. - 2004. – № 1271. - P. 63-75.

Late mesolithic of Southern Ukraine : the settlement of Zaliznychne and new sources for interpretation of the Kukrek phenomenon / Smuntuna H.V. // British archaeological reports. International series.- 2004. - № 1302. - P. 173-186.

Ukraine / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of World environmental history. - New York, 2004. - Vol. 3. - P. 1227-1228.

2005

Determinism / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of world geography. - New York, 2005. - Vol. 1. - P. 247-248.

Ecological niches / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of world geography. - New York, 2005. - Vol. 1. - P. 266-268.

Human-Environment relationships / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of world geography. - New York, 2005. - Vol. 2. - P. 427-429.

2006

Adaptation, cultural / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 1. - P. 17-19.

Agricultural revolution / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 1. - P. 33-36.

Agriculture, origins of / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 1. - P. 38-40.

Cave art / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks, ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 2. - P. 452-454.

Determinism / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 2. - P. 735-736.
Landscape in prehistoric archaeology : comparing Western and Eastern paradigms / Smuntuna H.V. // Landscape ideologies. Archaeolingua, series minor. - Budapest, 2006. - Vol. 22. - P. 81-96.
Mesolithic cultures / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 4. - P. 1580-1582.
Paleoecology / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 4. - P. 1802-1803.
Prehistory / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 4. - P. 1927-1929.
Rock art / Smuntuna H.V. // Encyclopedia of anthropology. - Thousand Oaks ; London ; New Delhi, 2006. - Vol. 5. - P. 2028-2029.
Environmentalism in prehistoric societies studies : to the problem of chronological frontiers of environmental history / Smuntuna H.V. // <http://www2.iisg.nl/esshc/programme.asp?selyear=8&pap=2017>, 2006 р.

2007

Late mesolithic of the Ukrainian part of the Lower Danube region : new perspectives of human adaptation and interpretation of natural environments / Smuntuna H.V. // Quaternary international. – 2007. - Vol. 167-168. - P. 114-120.

Відкриття, патенти, винаходи:

Участь у національних, міжнародних організаціях, асоціаціях:

- з 1999 р. - дійсний член Європейської асоціації археологів, член комітету з професійної підготовки археологів, контактна особа для країн Східної Європи;
- з 2001 р. - член Європейського товариства інвайронментальної історії;
- з 2003 р. - член Всесвітнього археологічного конгресу;
- з 2004 р. - індивідуальний член Міжнародного географічного товариства

Участь у національних, міжнародних заходах:

Брала участь у виконанні проектів : “Скіфія до скіфів ” (INTAS),
“Одеса в Європі - Європа в Одесі” (TEMPUS), Міжнародний конгрес
“Археологія та етнологія Східної Європи : крок молоді у XXI ст.”